

Svevo ostavio neizbrisivi trag

Objavio je svega tri romana i nije imao lagan put do uspjeha. U svojim je djelima dao sliku dekadencije građanskog čovjeka u kozmopolitskom ambijentu rodnoga Trsta

PULA » Predavanje o talijanskom piscu Italu Svevu u sastavu Tjedna talijanske kulture održao je na Fakultetu ekonomije i turizma »Dr. Mijo Mirković« Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli profesor iz Trsta Fulvio Senardi, kritičar i povjesničar talijanske književnosti.

Uspjeh

Nakon pozdravnih riječi izv. prof. dr. sc. Eliane Moscarda Mirković, voditeljice jednopredmetnih sveučilišnih studija Talijanski jezik i književnost

“Iako je otac talijanske književnosti Dante Alighieri, o njemu se dan-danas ne raspravlja toliko izvan granica Italije, odnosno uče se njegova djela, analiziraju i studiraju, ali kada se govori o velikom talijanskom književniku čija se djela ne samo analiziraju i proučavaju izvan Italije, nego i čitaju, onda je to Italo Svevo

Fulvio Senardi

VANESA BEGIĆ

te sveučilišnoga diplomskog studija s dvojnomo diplomom ITALI, Antonije Blasina Miseri, predsjednice ogranka udruge za promicanje talijanskog jezika i kulture »Dante Alighieri« iz Gorizije i dr. sc. Ane Čuić Tanković u ime Talijanske unije, Senardi je govorio o jeziku velikog talijanskog književnika Itala Sveva.

- Italo Svevo (Trst, 19. prosinca 1861. – Motta di Livenza, 13. rujna 1928.) talijanski je književnik, rođen kao Ettore (Hector Aron) Schmitz. Iako je otac talijanske književnosti Dante Alighieri, o njemu se dan-danas ne raspravlja toliko izvan granica Italije, odnosno uče se njegova djela, analiziraju i studiraju, ali kada se govori o velikom talijanskom književniku čija se djela ne samo analiziraju i proučavaju izvan Italije, nego i čitaju, onda je to Italo Svevo. On je radio kao industrijalac, svojevrstu je muku mučio i s talijanskim jezikom, a objavio je svega tri romana i nije imao lagan put do uspjeha. U svojim je djelima dao sliku dekadencije građanskog čovjeka u kozmopolitskom ambijentu rodnoga Trsta, koja je i vrlo potresna. Prvo njegovo djelo »Una vita« (1892.) nije doživjelo uspjeh, potom je objavio »Senilità«, 1898., također bez nekog većeg uspjeha (kod nas prevedeno kao »Senilnost«, »Kasna ljubav« i »Mlada starost«, ovisno o izdanjima, op.a.) te »La coscienza di Zeno« 1923. godine (»Zenova svijest«), čime je došao do uspjeha. Potom je revidirao »Senilità« koji je također doživio nešto kasnije uspjeh. Tu su i neka njegova minorna, te nedovršena djela, naveo je Senardi ističući da Svevo, što se količine tiče, možda i nije toliko pisao, ali je ostavio

WALTER GORUPPI

Sjećanje u Trstu na Sveva

neizbrisiv trag.

On je govorio i o činjenici da su mnogi kritičari isticali da je Svevov jezik nezgrapčan, da u dijalektu koji se govori u Friuli-Veneziji Giuliji nema passato remoto (pluskvamperfekt) te da je nekada miješao i neprikladno koristio passato remoto i passato prossimo (perfekt).

Velikan, svemu unatoč

- Svevo je rođen kada je i rođena Italija, tada je nastajao i talijanski jezik. Zanimljivo je istraživanje lingvистa Tullia De Maura koji je istraživao kako su se ljudi služili dugi niz godina u Italiji u velikoj većini dijalektima, posebice dok se talijanski jezik »formirao«, te da su i tijekom 20. stoljeća mnogi govorili samo dijalektom. Sveva je otac poslao da uči njemački, engleski i francuski u Njemačkoj, i zato su mu »falile« i neke talijanske riječi. Zanimljiva je i studija iz sedamdesetih godina prošloga stoljeća Bruna Mayera o Svevu, a premda se, kako bi se to reklo, »dobro oženio«, tast ga je navodio da se bavi industrijom te nije imao toliko vremena za pisanje. No, bio je velikan, svemu unatoč, kazao je.

V. BEGIĆ